

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

vlada.gov.hr

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

4. paket mjera

za zaštitu kućanstava i gospodarstva

od rasta cijena

Zagreb, ožujak 2023.

Odgovor Vlade na globalnu energetska krizu i inflaciju

- 1. Ublažiti rast cijena energije**
- 2. Zaštititi od inflacije**
- 3. Pomoći potporama i poticajima**

1.

Ublažiti rast cijena

energije

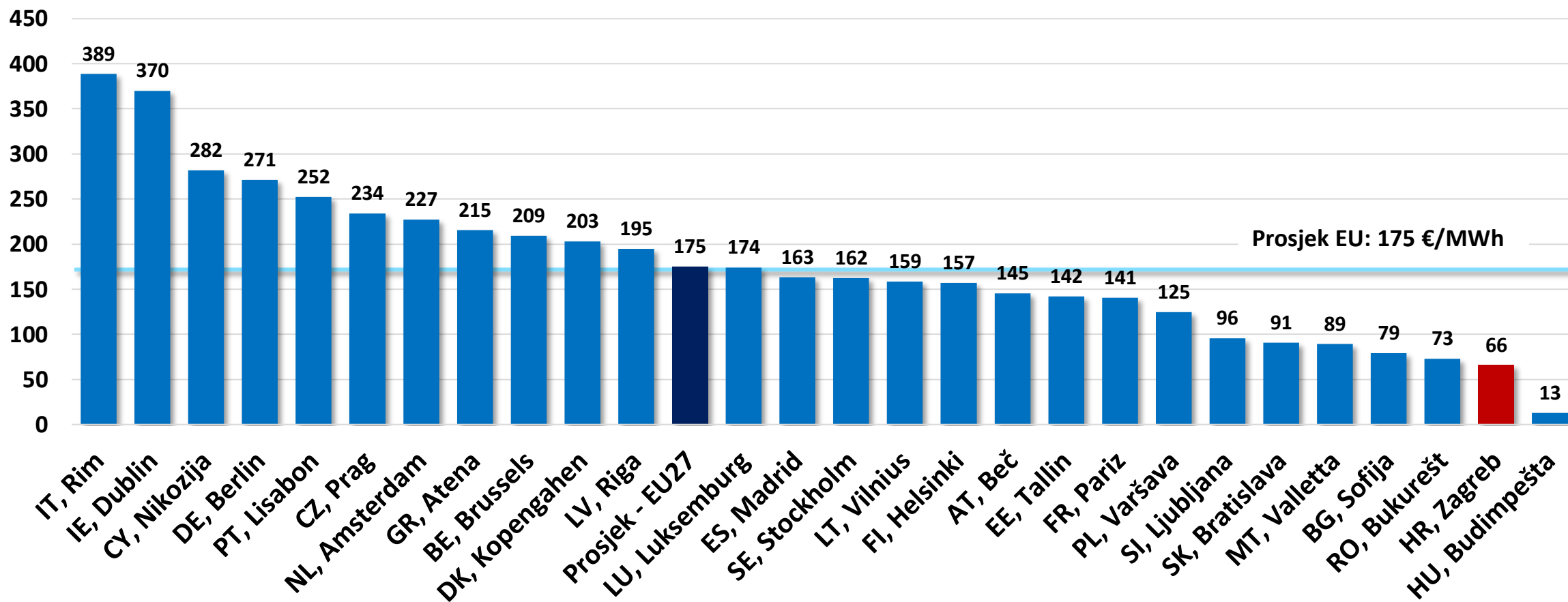
1,18 milijardi eura

**Ublažavanje rasta cijene
električne energije
596 milijuna eura**

Cijena struje u Europskoj uniji

Cijena električne energije u glavnim gradovima država članica EU

(€/MWh, veljača 2023., bez ostalih troškova, kategorija kućanstvo)

ELEKTRIČNA ENERGIJA

Cijena za kućanstva

od 1. travnja 2023.
do 30. rujna 2023.

Ostaje ista cijena

Polugodišnja potrošnja

0,059€/kWh za dio do 2.500 kWh
59€/MWh

0,088€/kWh za dio iznad 2.500 kWh
88€/MWh

Odnosi se na **2.115.552** mjernih mjesta

Vrijednost mjere

82 milijuna eura

Cijena za javni i neprofitni sektor

od 1. travnja 2023.
do 30. rujna 2023.

Ostaje ista cijena

0,062€/kWh

62€/MWh

**Obuhvaća ukupno
13.080 korisnika**

Odnosi se na:

- vrtiće, škole, fakultete, institute, knjižnice, muzeje
- bolnice, zdravstvene ustanove, domove za starije i nemoćne i slično
- udruge, vjerske zajednice, župne urede i slično
- općine, gradove, županije, komunalna poduzeća i slično

Vrijednost mjere

50 milijuna eura

Za polugodišnju potrošnju ispod 250.000 kWh

Ostaje ista cijena

0,062€/kWh

62€/MWh

Obuhvaća ukupno:

■ **80.804 korisnika**

Vrijednost mjere

116 milijuna eura

Za polugodišnju potrošnju iznad 250.000 kWh

za dio do 250.000 kWh (do 250 MWh)

Ostaje ista cijena

- **0,036697 €/kWh** za nižu dnevnu tarifu (dvotarifni obračun)
- **0,070276 €/kWh** za obračun po jedinstvenoj tarifi
- **0,074789 €/kWh** za višu dnevnu tarifu

za dio između 250.000 kWh i 2.500.000 kWh (od 250 MWh do 2,5 GWh)

- **0,180 €/kWh** (180 €/MWh)

za dio iznad 2.500.000 kWh (iznad 2,5 GWh)

- **0,230 €/kWh** (230 €/MWh)

Vrijednost mjere

348 milijuna eura

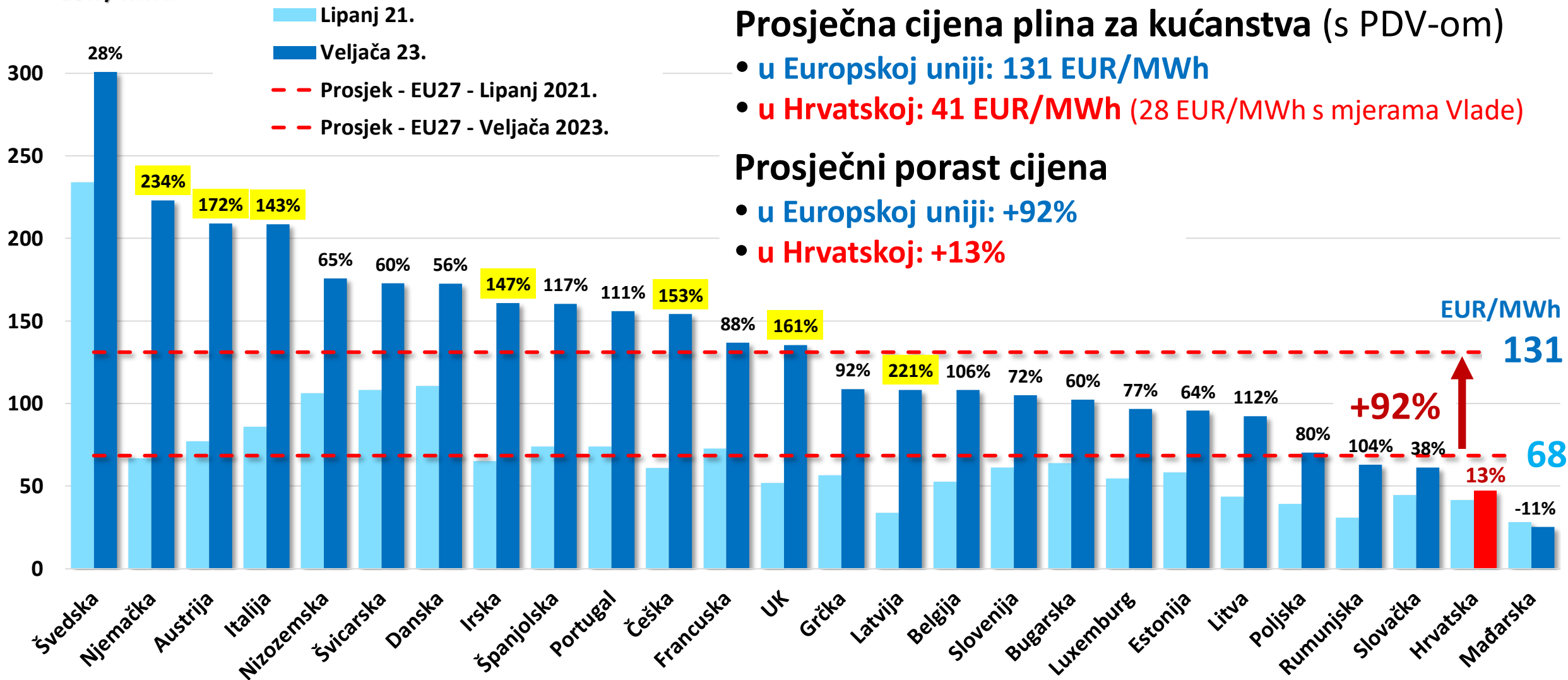
**Ublažavanje rasta cijene
plina
150 milijuna eura**

PLIN

Porast cijena za kućanstva u glavnim gradovima EU

(lipanj 2021. – veljača 2023., postotni porast i cijene s PDV-om)

350 EUR / MWh

PLIN

Cijena za kućanstva, javni i neprofitni sektor

od 1. travnja 2023.
do 31. ožujka 2024.

Ostaje ista cijena

Izravni popust na računu za kućanstva koja koriste plin:

- **0,0133 €/kWh** (13,30 €/MWh)
- Popust je na računu naveden u posebnoj stavci

Preračunavanje potpore iz MWh u kWh

10 €/MWh = 0,01 €/kWh

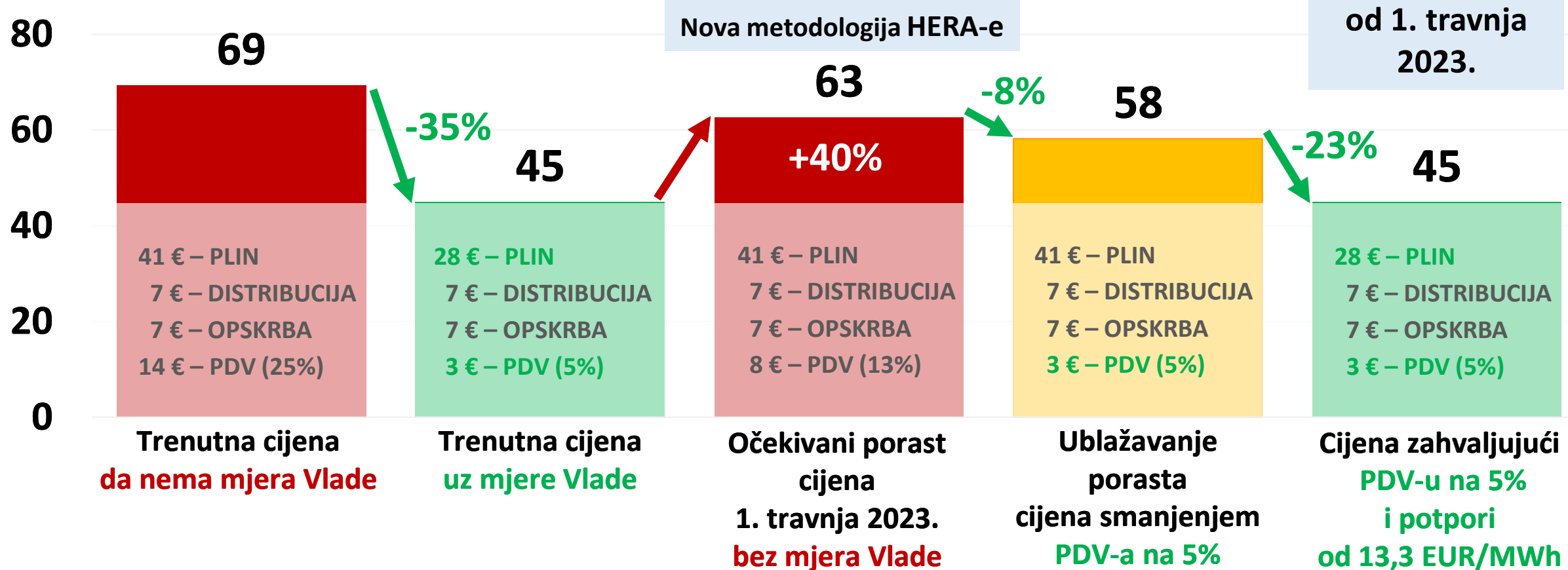
Vrijednost mjere

95 milijuna eura

PLIN

Cijena za kućanstva zadržava se do 1. travnja 2024.

Cijena plina s mjerama Vlade i bez njih (u €/MWh)

Ostaje ista cijena za poduzetnike s prosječnom godišnjom potrošnjom **do 10 GWh**

- **Iznos potpore: 0,0199 €/kWh**
- Ostvaruje se vaučerom pomoću **aplikacije HAMAG-BICRO**
- **Vaučer** na ukupni iznos potpore procijenjen je na osnovi pojedinačne referentne godišnje potrošnje.
- **Iznos subvencije** svaki se mjesec odbija s vrijednosti vaučera dok se ne potroši ili do računa za ožujak 2024.

Vrijednost mjere

55 milijuna eura

Porezna olakšica
na energente za grijanje
35 milijuna eura

Snižena stopa PDV-a

Primjena snižene stope PDV-a od 5% produžuje se do 31. ožujka 2024.

- za isporuke **prirodnog plina** (i povezane naknade)
- za grijanje iz **toplinskih stanica** (i povezane naknade)
- za isporuku **ogrjevnog drva, peleta, briketa i sječke**

Vrijednost mjere

35 milijuna eura

Smanjene trošarine
na gorivo
133 milijuna eura

Visina potpore po litri goriva:

- **0,1063 €/L** za bezolovni motorni benzin
- **0,0531 €/L** za dizel
- **0,0351 €/L** za loživo ulje

Vrijednost mjere

133 milijuna eura

Ograničenje cijene
toplinske energije
267 milijuna eura

Ostaje nepromijenjena jedinična cijena toplinske energije za sve toplinske sustave za vrijeme trajanja Uredbe

- Ne mijenja se cijena po kWh u centralnim (CTS) i zatvorenim (ZTS) toplinskim sustavima

Obuhvaća ukupno:

- **159 tisuća kupaca**
(npr. gradovi Zagreb, Osijek, Sisak, Zaprešić, Velika Gorica)
- **98% isporučene toplinske energije**

Vrijednost mjere

267 milijuna eura

2.
Zaštititi od
inflacije
169 milijuna eura

Potpora
umirovljenicima
75 milijuna eura

Potpora jednokratnim naknadama

Za 696 tisuća umirovljenika s mirovinom do 610 eura:

- ako su korisnici obveznog mirovinskog osiguranja (*isplata najkasnije u travnju 2023.*)
- ili ako su iz država s kojima Hrvatska ima sklopljen međunarodni ugovor o socijalnom osiguranju ili koje primjenjuju uredbe EU (*isplata najkasnije u srpnju 2023.*)

Iznos jednokratne naknade	Ukupno mirovinsko primanje
---------------------------	----------------------------

160 eura	 do 260 €
120 eura	 od 260,01 do 330 €
80 eura	 od 330,01 do 470 €
60 eura	 od 470,01 do 610 €

Vrijednost mjere

64 milijuna eura

Ukida se dodatan doprinos za zdravstveno osiguranje

- **Za 32.000 umirovljenika** čije su mirovine iznad prosječne neto plaće ukida se dodatni se doprinos
- Time će im se **raspoloživ dohodak povećati za 3%**
- izmjenom Zakona ukinut će se antirecesijske mjere iz 2009. godine

Izmjenom zakona, koeficijent za izračun osnovice plaće samostalnim umjetnicima povećava se s 0,8 na 1,2

- Odnosi se na samostalne umjetnike kojima se doprinosi plaćaju iz državnog proračuna

Vrijednost mjere

13 milijuna eura

Dosadašnja četiri paketa mjera

- **Covid dodatak** za više od 720.000 korisnika - **62,2 milijuna eura**
- **Energetski dodatak** za 700.000 umirovljenika - **59,7 milijuna eura**
- **Inflatorni dodatak** za 690.000 umirovljenika - **62,4 milijuna eura**
- **Božićni paket** za 695 tisuća umirovljenika - **62,5 milijuna eura**

Vrijednost dosadašnjih mjera

247 milijuna eura

Naknade
za troškove energije
40 milijuna eura

- **69.000 osoba** u statusu ugroženog kupca energenata imat će **pravo na podmirivanje troškova** električne energije, plina ili toplinske energije
 - **Status ugroženog kupca energenata** imaju korisnici osobne invalidnine, zajamčene minimalne naknade (ZMN), nacionalne naknade za starije osobe, novčane naknade za nezaposlene hrvatske branitelje iz Domovinskog rata i civilne stradalnike iz Domovinskog rata
- **Povećava se mjesečna naknada**
 - od 1. travnja iznositi će **70 €** (bila je 66€)
- **Korisnici zajamčene minimalne naknade**
 - imat će i dalje pravo na naknadu troška stanovanja, komunalne naknade, grijanja i vodne usluge

Vrijednost mjere

36 milijuna eura

Obuhvat mjera

135.000 osoba s invaliditetom obuhvaćeno mjerama

Status ugroženog kupca energenata mogu imati:

- korisnici zajamčene minimalne naknade
- korisnici osobne invalidnine (IV. stupanj tjelesnog oštećenja) – oko **45.000 korisnika**
- korisnici nacionalne naknade za starije osobe
- korisnici novčane naknade za nezaposlene hrvatske branitelje iz Domovinskog rata i članove njihovih obitelji
- korisnici novčane naknade za civilne stradalnike iz Domovinskog rata

Korisnici doplatka za pomoć i njegu:

- Osobe s invaliditetom (II. I III. stupanj tjelesnog oštećenja) – oko **90.000 korisnika**

Jeftinije ogrjevno drvo

- **Produžuje je naknada** za troškove nabave ogrjevnog drva za kućanstva u visini od **20% cijene po prostornom metru**
- **35.000 korisnika** obuhvaćeno je ovom mjerom
- **Prioritet u opskrbi imaju korisnici zajamčene minimalne naknade**

Vrijednost mjere

4 milijuna eura

Naknade
u sustavu socijalne skrbi
i potpore za nezaposlene
hrvatske branitelje
iz Domovinskog rata
35 milijuna eura

ZA UGROŽENE KUPCE ENERGENATA, PRIMATELJE DOPLATKA ZA POMOĆ I NJEGU I BRANITELJE

Jednokratna novčana naknada

- **Oko 167.000 osoba** imat će pravo na jednokratnu novčana naknada od **150 eura** radi ublažavanja rasta troškova života.

Naknada je namijenjena:

- ugroženim kupcima energenata i primateljima doplatka za pomoć i njegu
- korisnicima novčane naknade za nezaposlene hrvatske branitelje iz Domovinskog rata
- hrvatskim braniteljima koji se vode u evidenciji nezaposlenih i civilne stradalnike iz Domovinskog rata
- **Naknada se povećava za 17,16 eura (13%)** u odnosu na Božićni paket mjera

Vrijednost mjere

25 milijuna eura

Od 70 do 540 eura mjesečno (ovisno o broju korisnika)

- **od 70 do 80 eura** pružateljima usluge pomoć u kući
- **od 140 do 540 eura** pružateljima usluge smještaja, organiziranog stanovanja i boravka

Namijenjena je:

- pružateljima socijalnih usluga smještaja, organiziranog stanovanja, boravka, usluge pomoći u kući (aktivnost pripreme i dostave obroka)
- udomiteljskim obiteljima
- korisnicima koji se prvi put javljaju na mjeru preko javnog poziva
- **506 pružatelja usluga** trenutno je obuhvaćeno ovom mjerom

Vrijednost mjere

4 milijuna eura

ZA NEZAPOSLENE OSOBE

Isplata jednokratne novčane naknade

100 eura jednokratne naknade
za 60.000 nezaposlenih osoba

Namijenjena je:

- osobama koje su prijavljene u evidenciju nezaposlenih osoba Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje na dan 1. ožujka 2023. radi ublažavanja rasta troškova života

Vrijednost mjere

6 milijuna eura

Potpora
korisnicima doplatka za djecu
9 milijuna eura

Isplata posebne novčane naknade

128 tisuća obitelji / 230.000 djece dobit će posebnu novčanu naknadu

■ Iznos novčane naknade prema broju djece u obitelji

1 dijete	45 €	(prije: 39,82 €)
2 djece	70 €	(prije: 66,36 €)
3 djece	100 €	(prije: 92,90 €)
4 djece	130 €	(prije: 119,45 €)
5 djece i više	160 €	(prije: 146,00 €)

- Od 1. travnja pravo na naknadu imat će korisnici koji primaju doplatak za djecu te oni u postupku ostvarenja prava

- Novčana potpora isplatit će se **u travnju**
(u lipnju za one u postupku ostvarenja prava)

Vrijednost mjere

9 milijuna eura

Potpora
studentima
8 milijuna eura

Za 111 tisuća studenata

0,86 €: nepromijenjena cijena obroka

- Spriječeno je poskupljenje studentske prehrane za 20% u 24 grada gdje je osigurana usluga prehrane za studente

Vrijednost mjere

8 milijuna eura

Ograničenje cijena osnovnih prehrambenih namirnica

	Proizvod		Cijene u eurima			
			do 1.9.2022.	10.9.2022.	14.1.2023.	Prijedlog cijena
1.	Jestivo suncokretovo ulje	1 L	2,65	2,12	1,86	1,72
2.	UHT mlijeko s 2,8% mm	1 L	1,33	0,98	0,98	0,98
3.	Brašno glatko tip 500	1 kg	1,19	0,80	0,80	0,80
4.	Brašno oštro tip 400	1 kg	1,19	0,83	0,83	0,83
5.	Šećer bijeli kristal	1 kg	1,33	1,06	1,33	1,33
6.	Pile cijelo	1 kg	4,64	3,32	3,32	3,32
7.	Svinjsko mljeveno meso	1 kg	6,56	4,38	4,11	4,11
8.	Carsko meso	1 kg				3,79

3.

Pomoći

potporama i poticajima

347 milijuna eura

**Potpora za održivost
domaćeg javnog prijevoza
11 milijuna eura**

ZA PRIJEVOZNIKE

Potpora javnom prijevozu putnika

0,16 eura po litri dizel goriva

odnosno smanjenje od 11,4 % u odnosu na trenutno propisanu najvišu cijenu euro dizela

Koristi za prijevoznike

- **3,7%:** prosječno smanjenje troškova prijevoza
- smanjenje gubitaka uslijed posljedica trenutne energetske krize
- mogućnost ulaganja u modernizaciju voznog parka
- zadržavanje vozača kao deficitarnog osoblja
- zadržavanje manje profitabilnih linija

Koristi za sve korisnike prijevoza

- sigurnost i pouzdanost javnog prijevoza
- sprječavanje daljnjeg rasta cijena prijevoznih karata

Vrijednost mjere

11 milijuna eura

Potpora
poljoprivrednicima i ribarima
41 milijun eura

Potpore za kompenzaciju rasta troškova

**Za više od 55 tisuća poljoprivrednih proizvođača
u sektorima stočarstva i biljne proizvodnje**

- **govedarstvo** (uzgajivači krava u proizvodnji mlijeka, uzgajivačima krava u sustavu krava-tele, proizvođačima tovne junadi)
- **svinjogojstvo**
- **peradarstvo** (za proizvodnju mesa peradi i proizvodnju jaja)
- **ovčarstvo i kozarstvo**
- **pčelarstvo**

Proizvodnju:

- **voća i povrća,**
- **cvijeća, ljekovitog i aromatičnog bilja**
- **šećerne repe**
- **sjemeni** (kukuruz i povrće)

Vrijednost mjere

26 milijuna eura

Potpore za nadoknadu troškova malim mljekarama

Za 39 malih mljekara

- Naknada je namijenjena ublažavanju povećanja troškova sabiranja i transporta mlijeka od proizvođača do prerađivača

Cilj je potpore:

- zadržati postojeće razine proizvodnje i prerade kravljeg, ovčjeg i kozjeg mlijeka
- očuvati proizvodnju mlijeka na malim gospodarstvima u Hrvatskoj

Vrijednost mjere

milijun eura

ZA POLJOPRIVREDNIKE

Potpore za korištenje obnovljivih izvora energije

Za oko 100 poljoprivrednih gospodarstava

Cilj je povećati energetske neovisnost i smanjiti troškove proizvodnje ulaganjem u obnovljive izvore energije radi podmirjenja vlastitih potreba za električnom ili toplinskom energijom

Prihvatljivi korisnici su:

- poljoprivredna gospodarstva ekonomske veličine od 3.000 € – 250.000 €
- mikro, mala i srednja poduzeća registrirana za preradu poljoprivrednih proizvoda

Visina potpore iznosi:

- 15 tisuća do 300 tisuća eura do 65% prihvatljivih troškova
- do 80% za mlade poljoprivrednike

Vrijednost mjere

10 milijuna eura

Potpora za kompenzaciju rasta troškova

Za 1.200 poduzetnika u sektoru ribarstva i akvakulture

- Cilj je ublažiti negativne gospodarske i socijalne učinke u najosjetljivijim djelatnostima ribarstva i akvakulture

Potpora obuhvaća:

- sektor ribolova na moru
- sektor slatkovodne akvakulture
- uzgajivače školjkaša
- prerađivače proizvoda ribarstva i akvakulture
- lokalne akcijske grupe u ribarstvu

Vrijednost mjere

4 milijuna eura

Potpora
prerađivačima drva i
proizvođačima namještaja
4 milijuna eura

Potpora za ulaganje u zelenu i digitalnu tranziciju

Za oko 70 poduzetnika u sektoru prerade drva i proizvodnji namještaja

Cilj mjere je unaprjeđenje:

- proizvodnje ulaganjem u tehnološke i prostorne kapacitete
- digitalizacije poslovanja
- marketinga, nastupima na sajmovima i izložbama

Vrijednost mjere

4 milijuna eura

Potpora
za energetska učinkovitost
zgrada i OIE
291 milijun eura

Energetska učinkovitost kuća i višestambenih zgrada

Plan aktivnosti

Javni poziv za energetske obnovu

- 50 zgrada javnog sektora **40** milijuna eura
- 50 višestambenih zgrada oštećenih u potresu **23** milijuna eura
- 300 višestambenih zgrada neoštećenih u potresu **80** milijuna eura
- 10.000 obiteljskih kuća **120** milijuna eura

Javni poziv za suzbijanje energetske siromaštva

- Obnova 1000 kuća **25** milijuna eura

Vrijednost mjere

288 milijuna eura

Oslobađanje primjene Indeksa potrošačkih cijena

- **Oslobađanjem zakupnika poslovnih prostora od primjene Indeksa potrošačkih cijena (CPI) na nekretnine kojima upravljaju Državne nekretnine spriječio bi se porast cijena najma u ukupnoj vrijednosti od 910.000 eura (s PDV-om).**
- **Prema ugovornim odredbama, taj se indeks primjenjuje na sve ugovore koji su na snazi duže od jedne godine kada inflacija na godišnjoj razini premaši 3%, a prema DZS-u dosegla je 10,8% (XII. 2021./XII. 2022.).**
- **Primjenom ove mjere na 800 aktivnih ugovora ukupne vrijednosti 8,4 milijuna eura (na dan 10. ožujka 2023.) spriječila bi se povišica njihova iznosa za 10,8%, koliko iznosi usklađivanje cijene najma sa stopom inflacije.**

Vrijednost mjere

910.000 eura

Nastavak postojećih potpora

od 1. travnja
do 31. prosinca 2023.

Za 8.795 osoba u privremenom smještaju

Jednokratna novčana pomoć

- **265 €** po osobi
- najviše do **1.327 €** po kućanstvu

Vrijednost mjere

2,3 milijuna eura

Ukupna vrijednost

4. paketa mjera

1,7 milijardi eura za građane, ustanove i poduzeća

■ Za ublažavanje rasta cijena energije	1,181 milijarde €
■ Zaštita od inflacije	169 milijuna €
■ Posebne potpore i poticaji	347 milijuna €

SVEUKUPNO

1,697 milijardi €
(12,7 milijardi kuna)

Dosadašnji
paketi mjera
5,1 milijardi eura

Odgovor Vlade na pandemiju i energetske krizu

5,1 milijardi eura

Pandemija:

- Od proljeća 2020.: **1,6 milijardi eura**

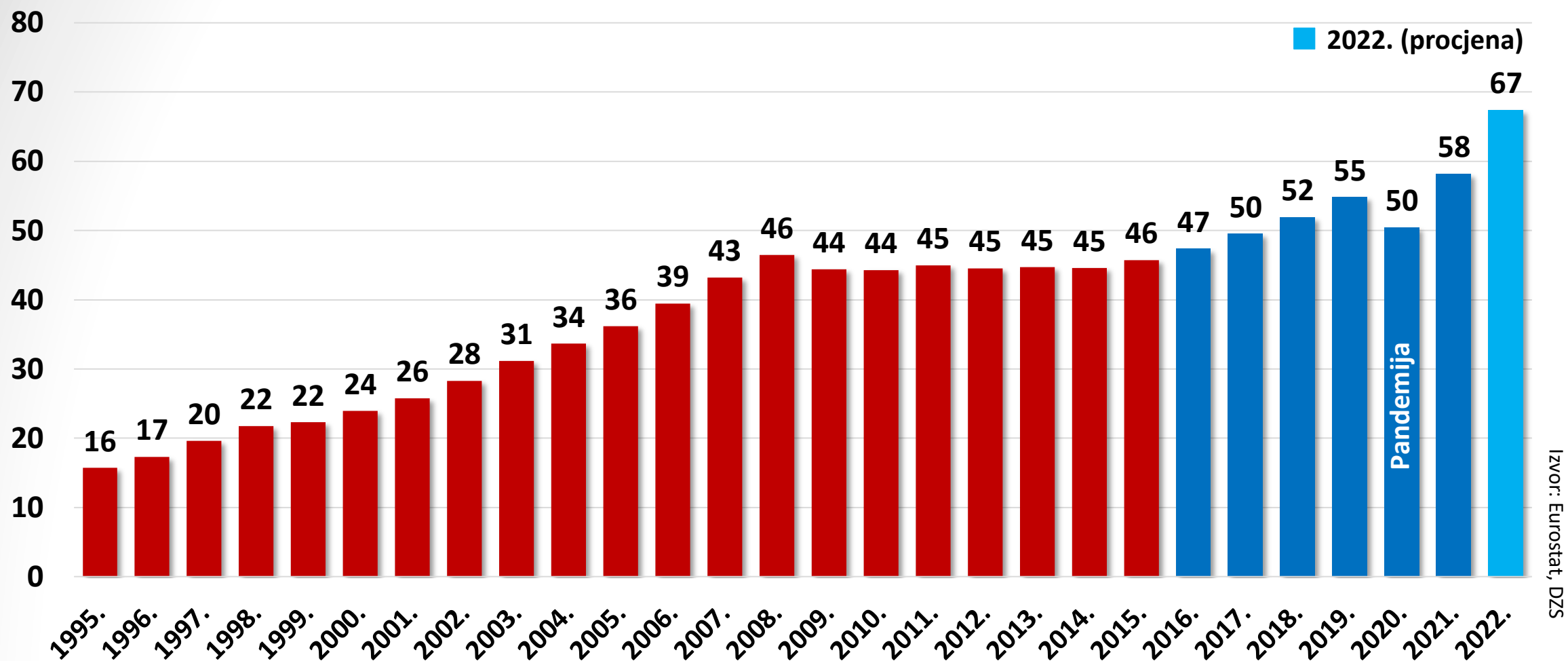
Energetska kriza i inflacija:

1. Proljeće 2022.: **663 milijuna eura**
2. Jesen 2022.: **2,8 milijardi eura**
3. Zima 2022.: **95 milijuna eura**

Ekonomski pokazatelji

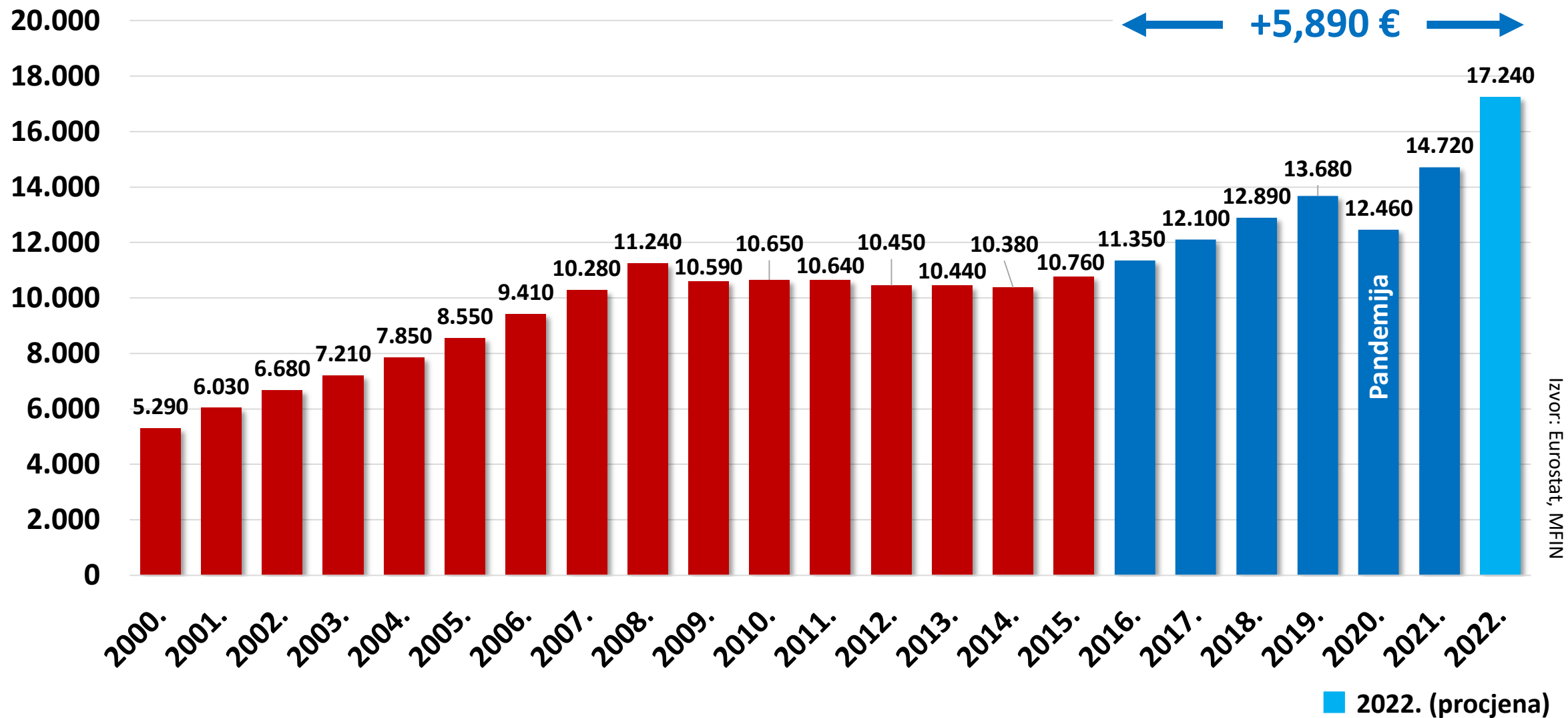
Bruto domaći proizvod

(milijarde eura, tekuće cijene)

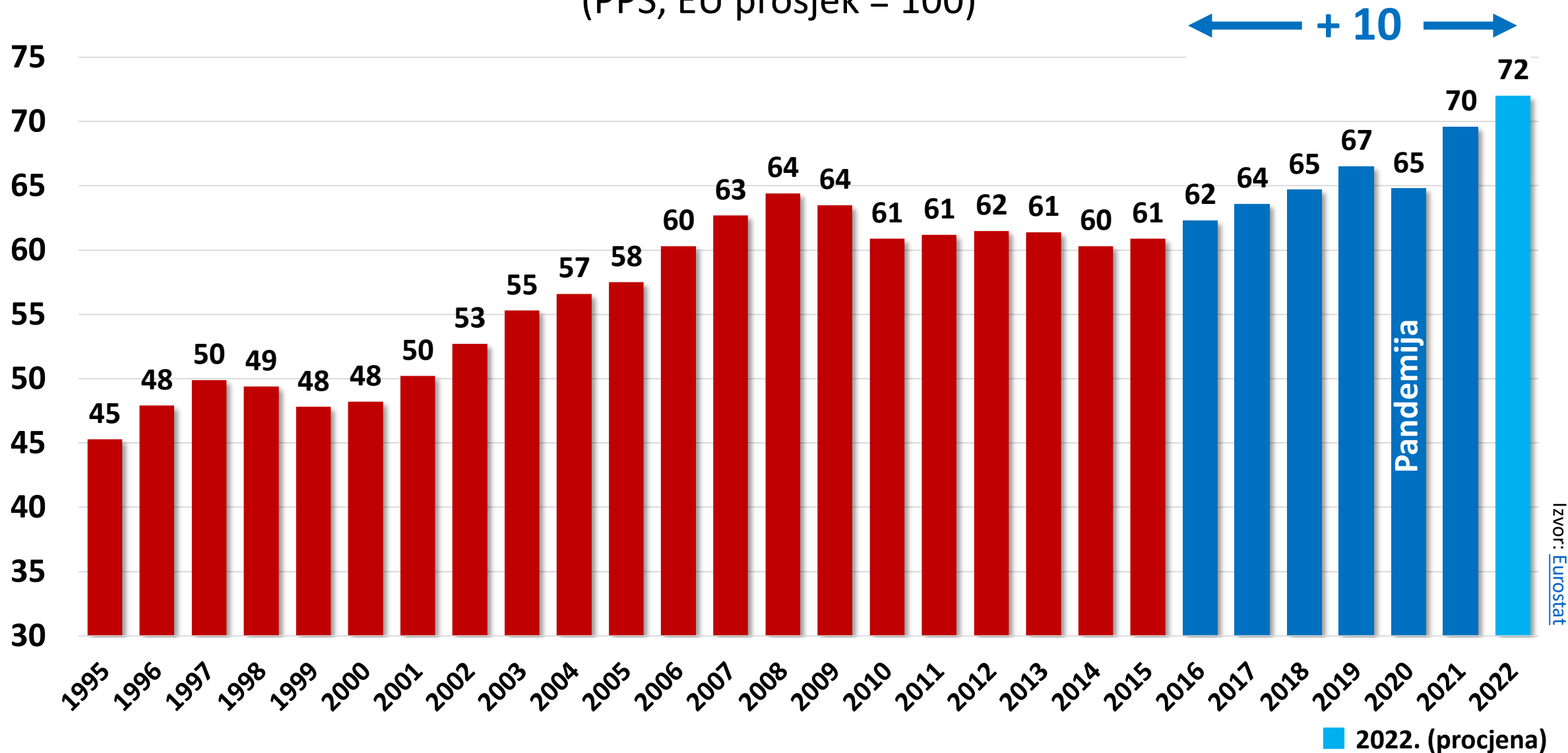
BDP po stanovniku

(u eurima)

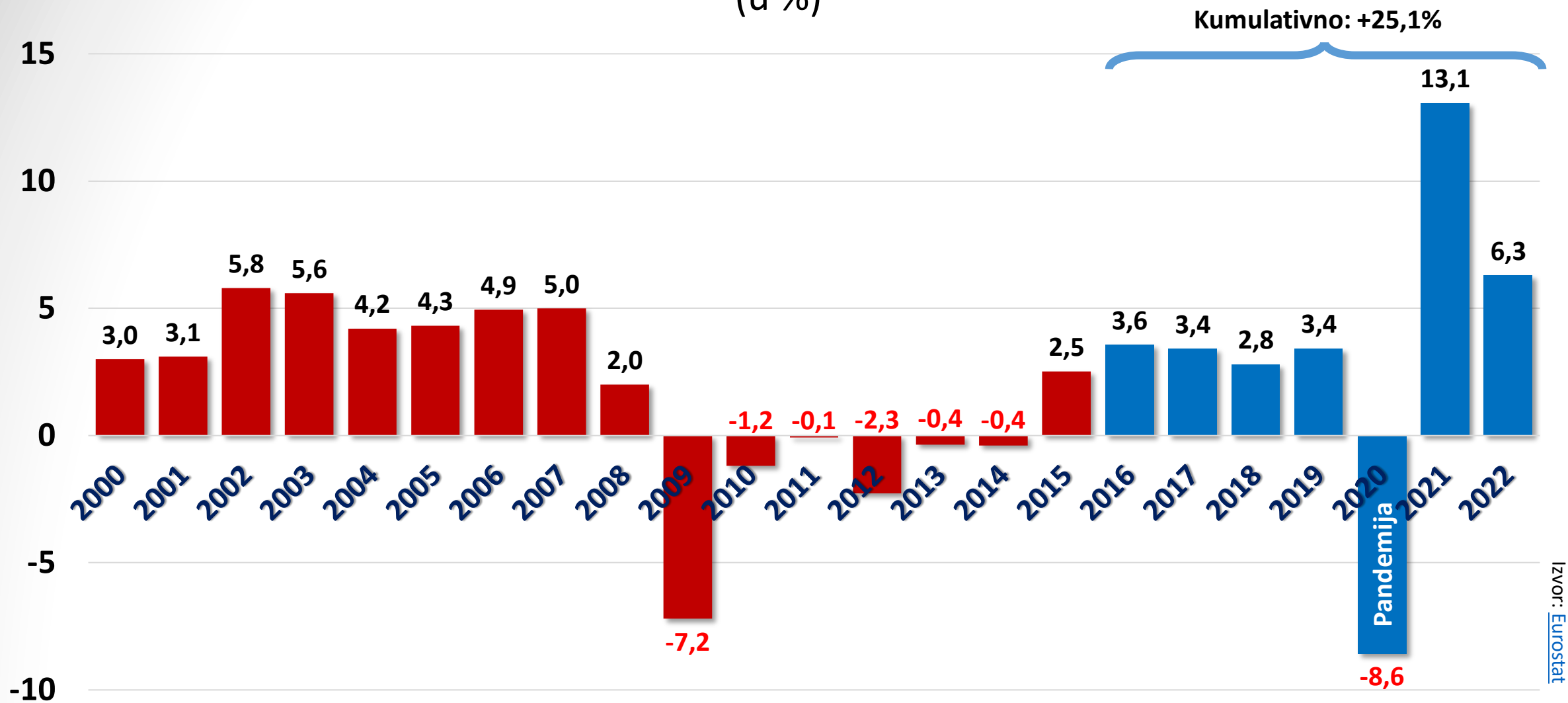

BDP po stanovniku prema europskom prosjeku

(PPS, EU prosjek = 100)

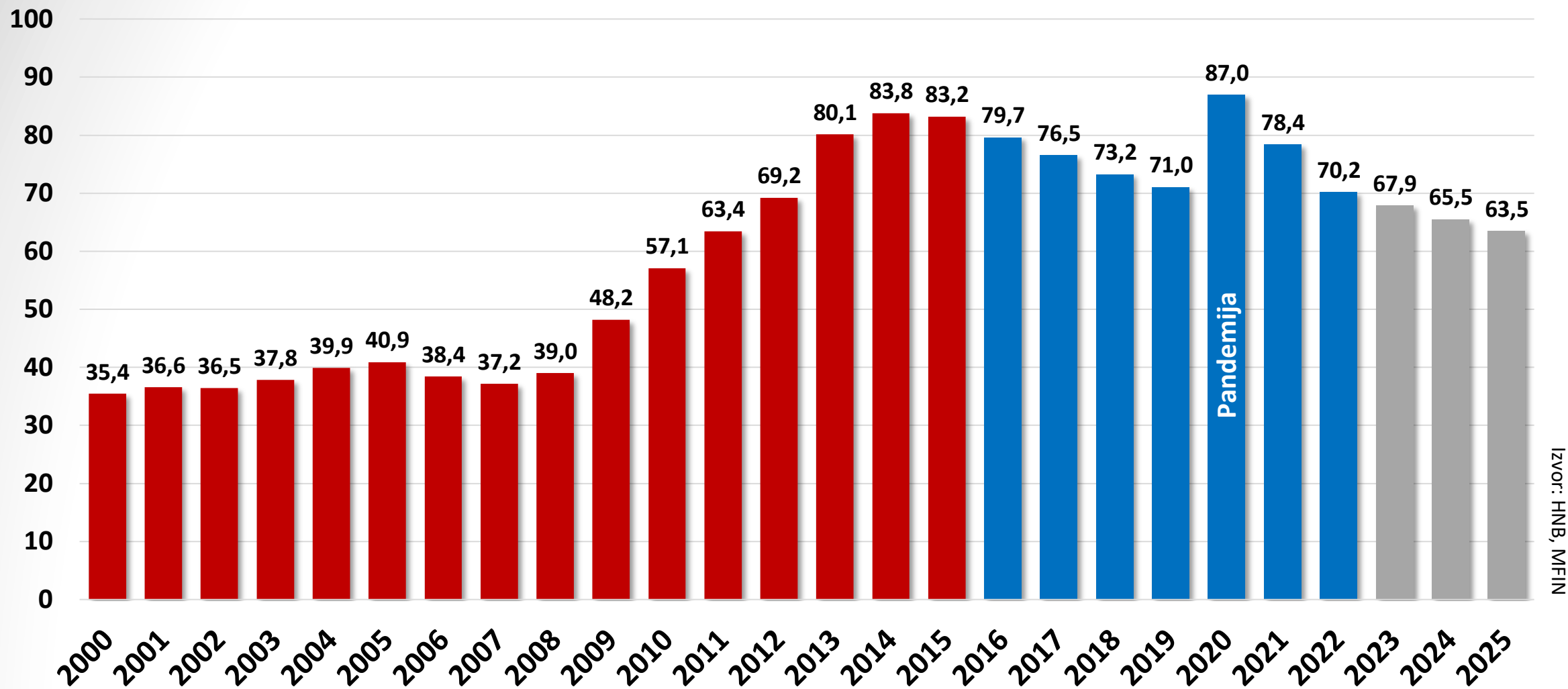
Realna godišnja stopa promjene BDP-a (u %)

Izvor: Eurostat

Javni dug / Dug opće države

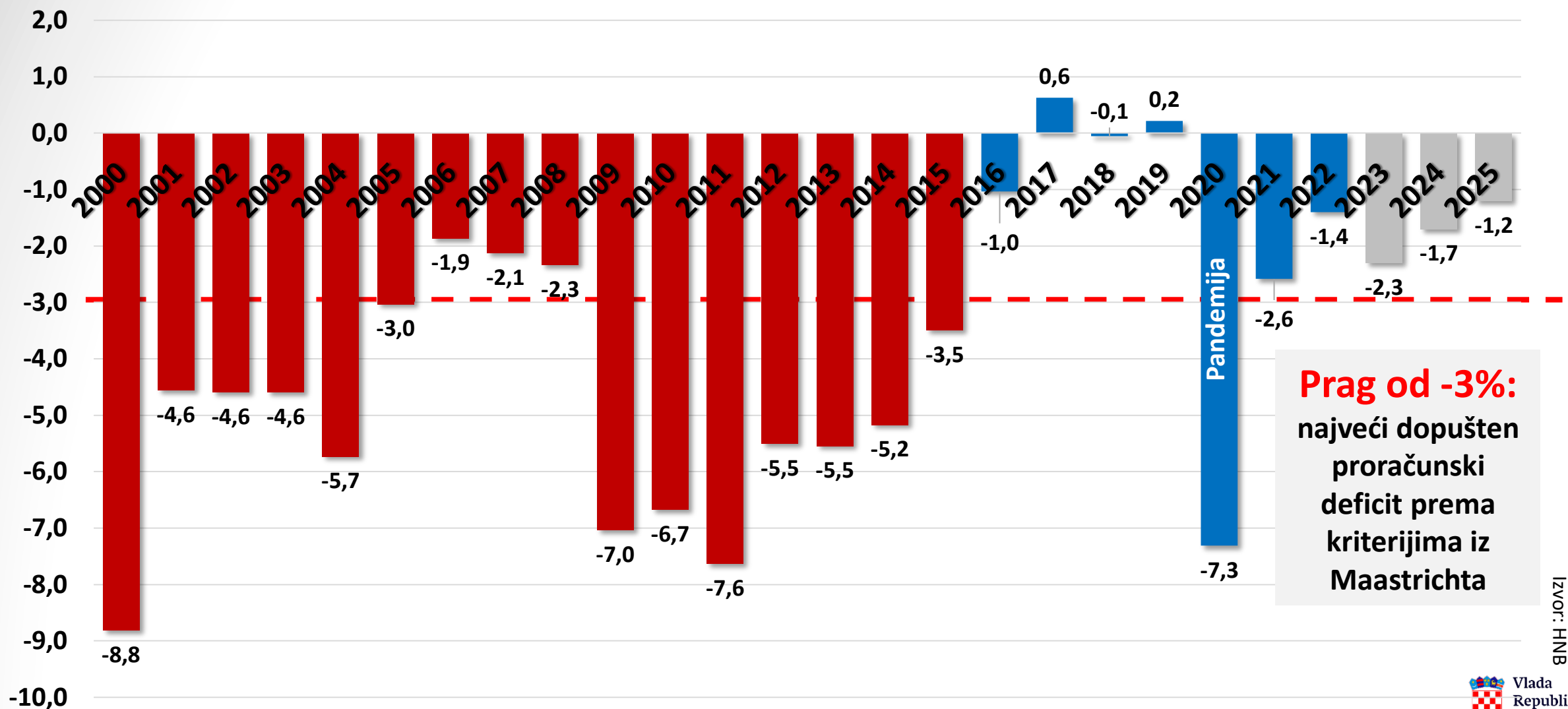
(u % BDP-a, s projekcijama do 2025.)

Izvor: HNB, MFH

Proračunski deficit/suficit opće države

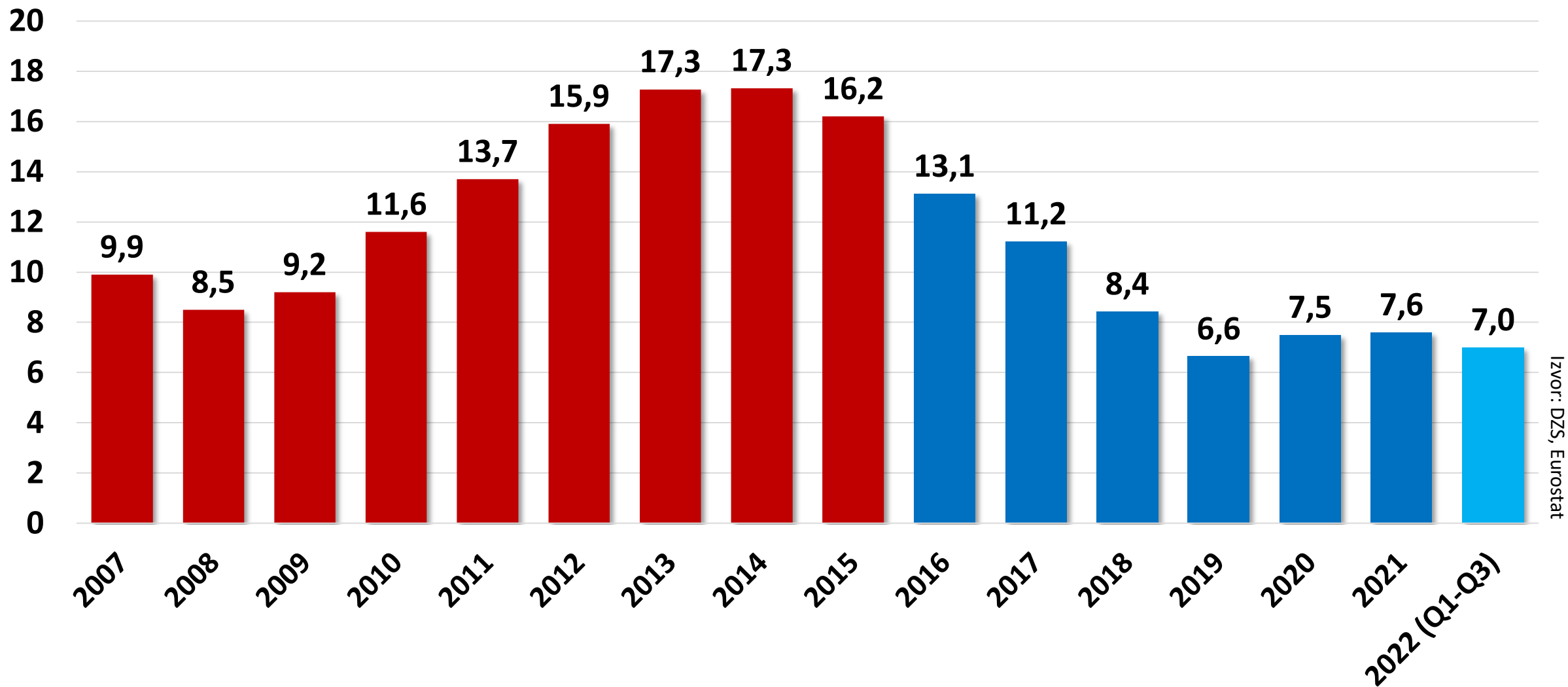
(u % BDP-a)

Izvor: HNB

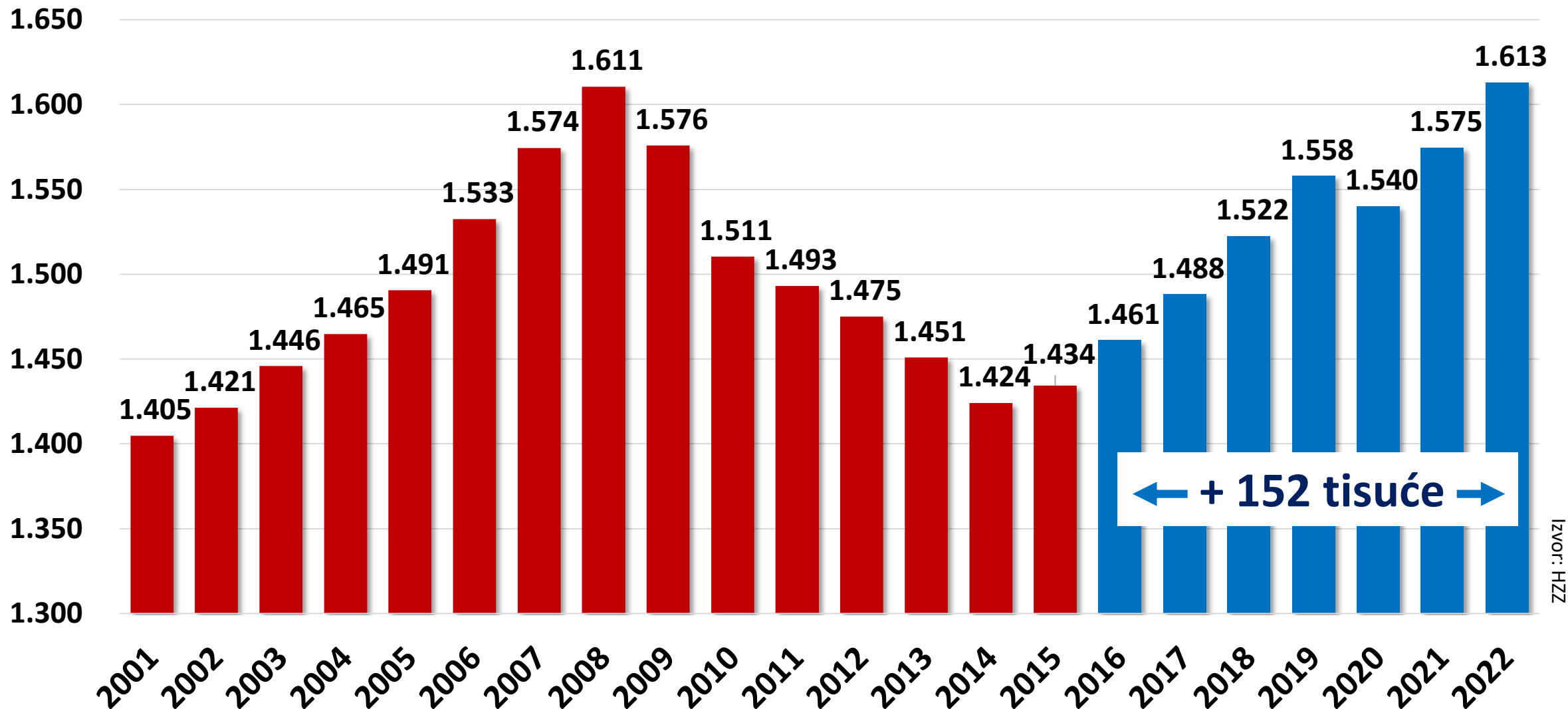
Stopa nezaposlenosti

(prema definiciji ILO-a, stanovništvo starije od 15 god.)

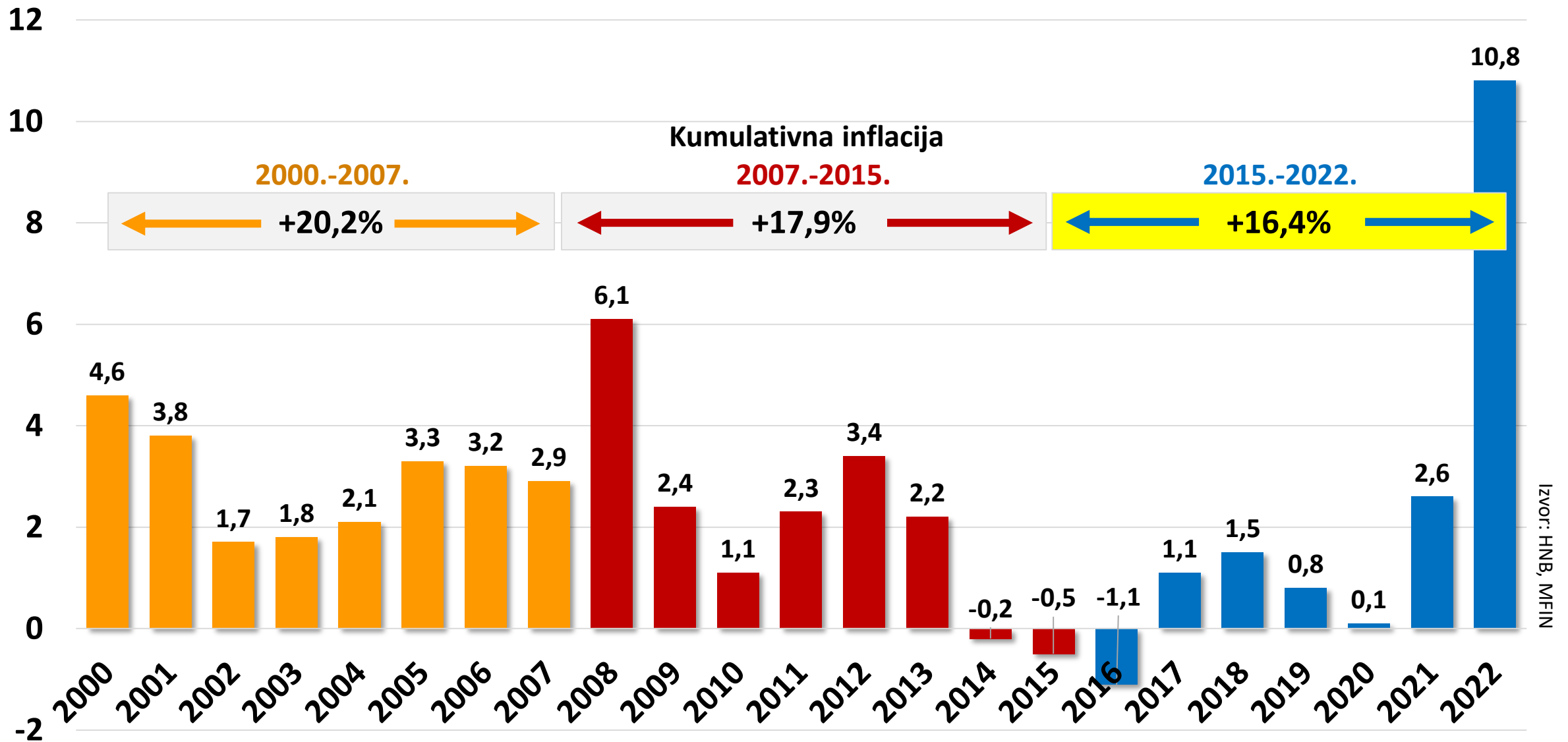
Broj osiguranika

(2001. - 2022., godišnji prosjek, u tisućama)

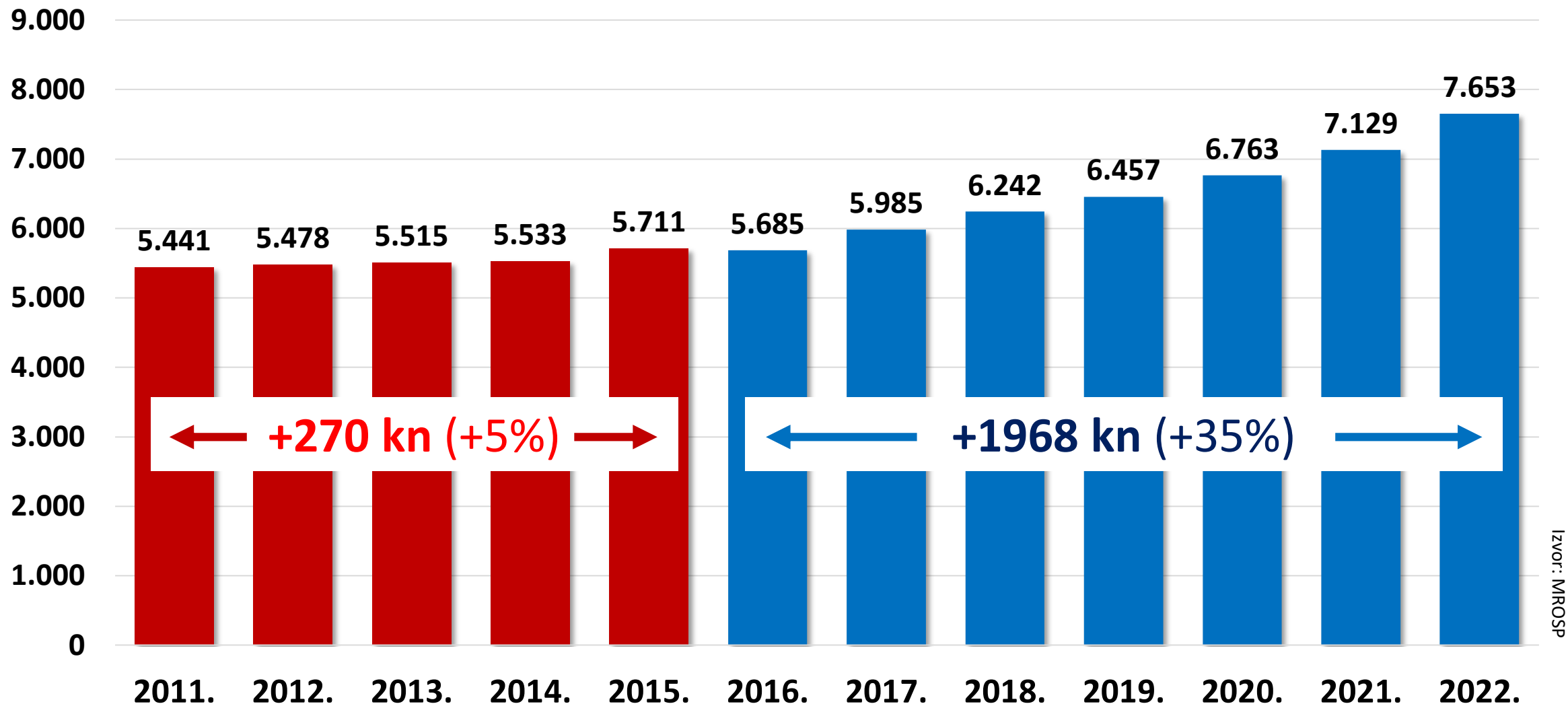
Izvor: HZZ

Prosječna godišnja stopa inflacije potrošačkih cijena (%)

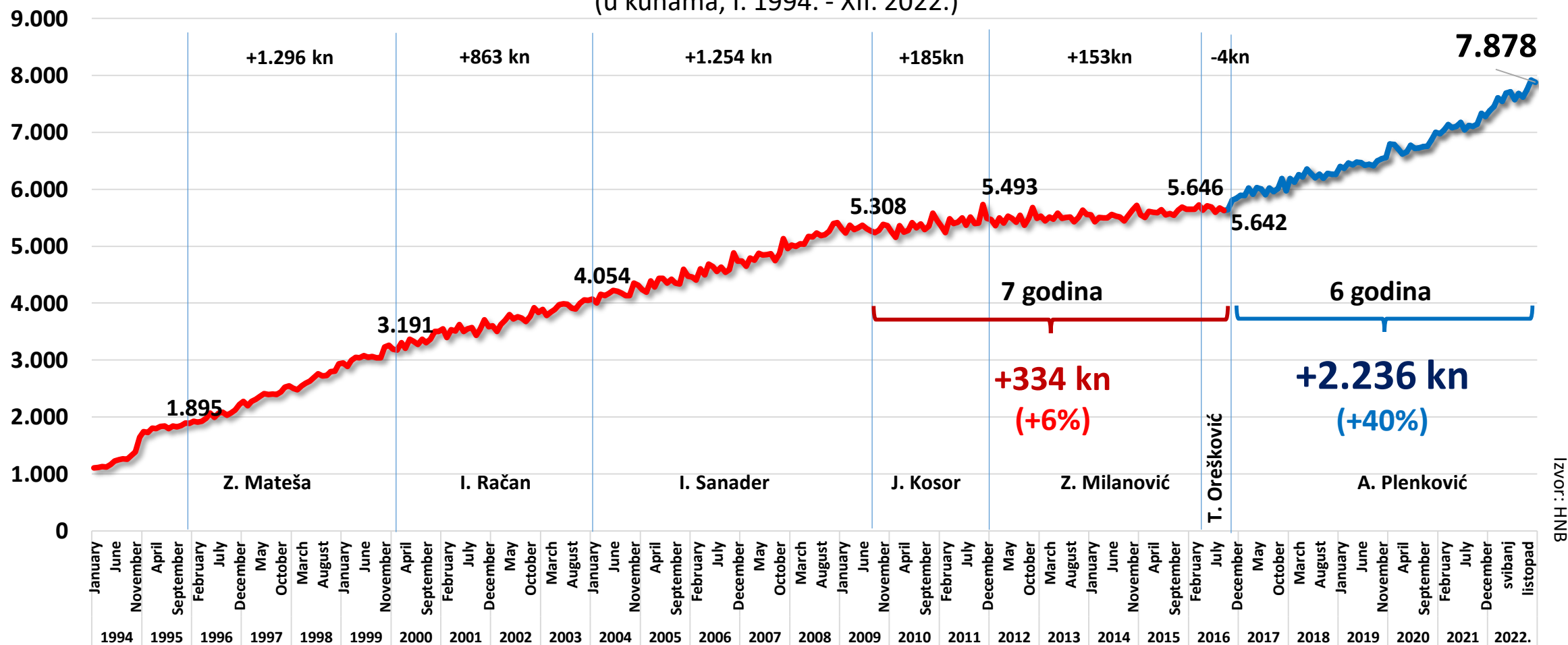
Prosječna mjesečna neto plaća

(godišnji prosjek, u kunama)

Prosječna mjesečna neto plaća

(u kunama, I. 1994. - XII. 2022.)

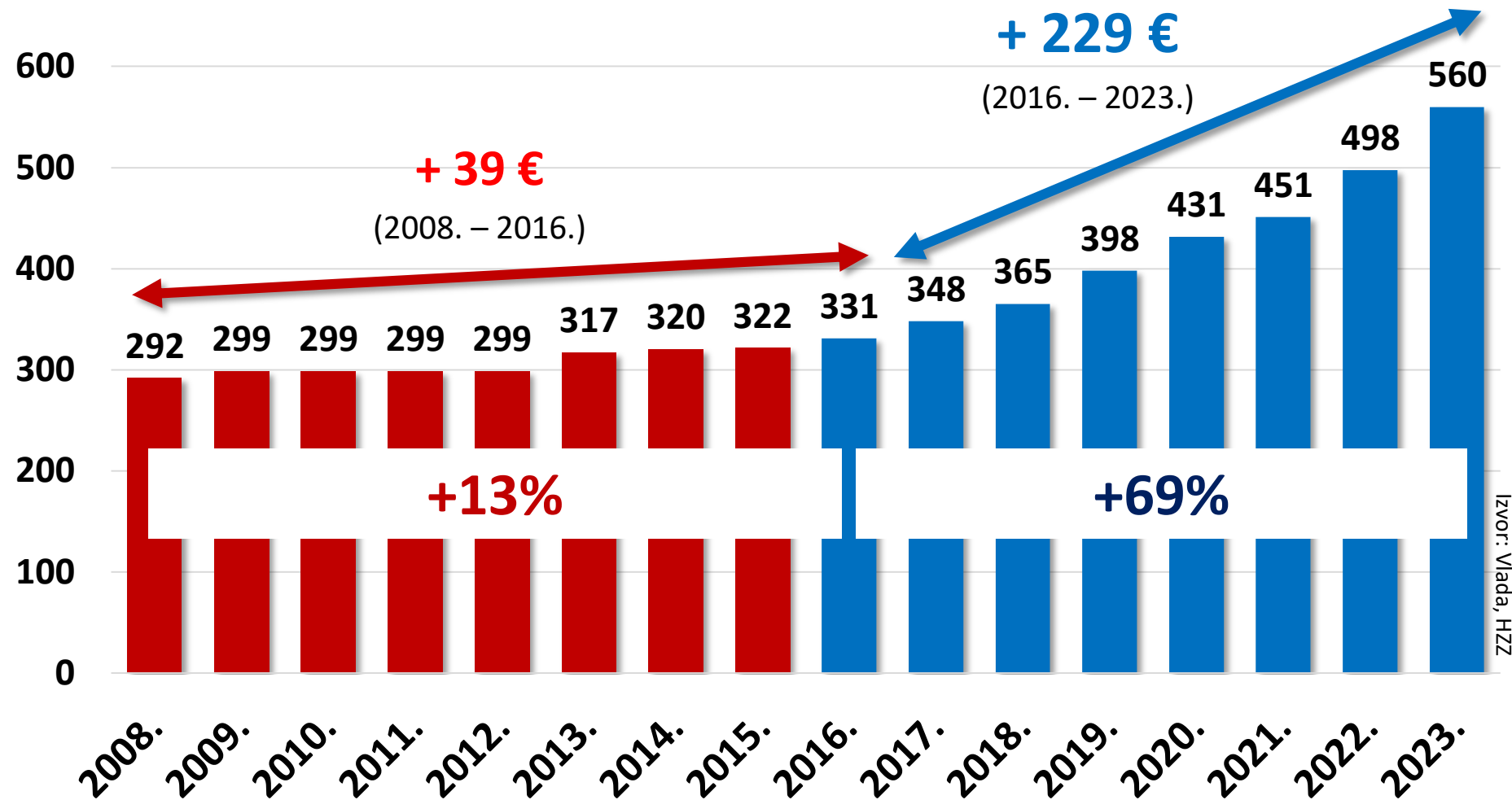

U šest godina, od listopada 2016. do prosinca 2022., prosječna neto plaća porasla je za 2.236 kuna (+40%), s 5.642 na 7.878 kuna.

U prethodnih 7 godina (2009-2016.) prosječna neto plaća porasla je za 334 kn, manje nego minimalna neto plaća ove godine (420 kn).

Minimalna neto plaća

(2008-2023, u eurima)

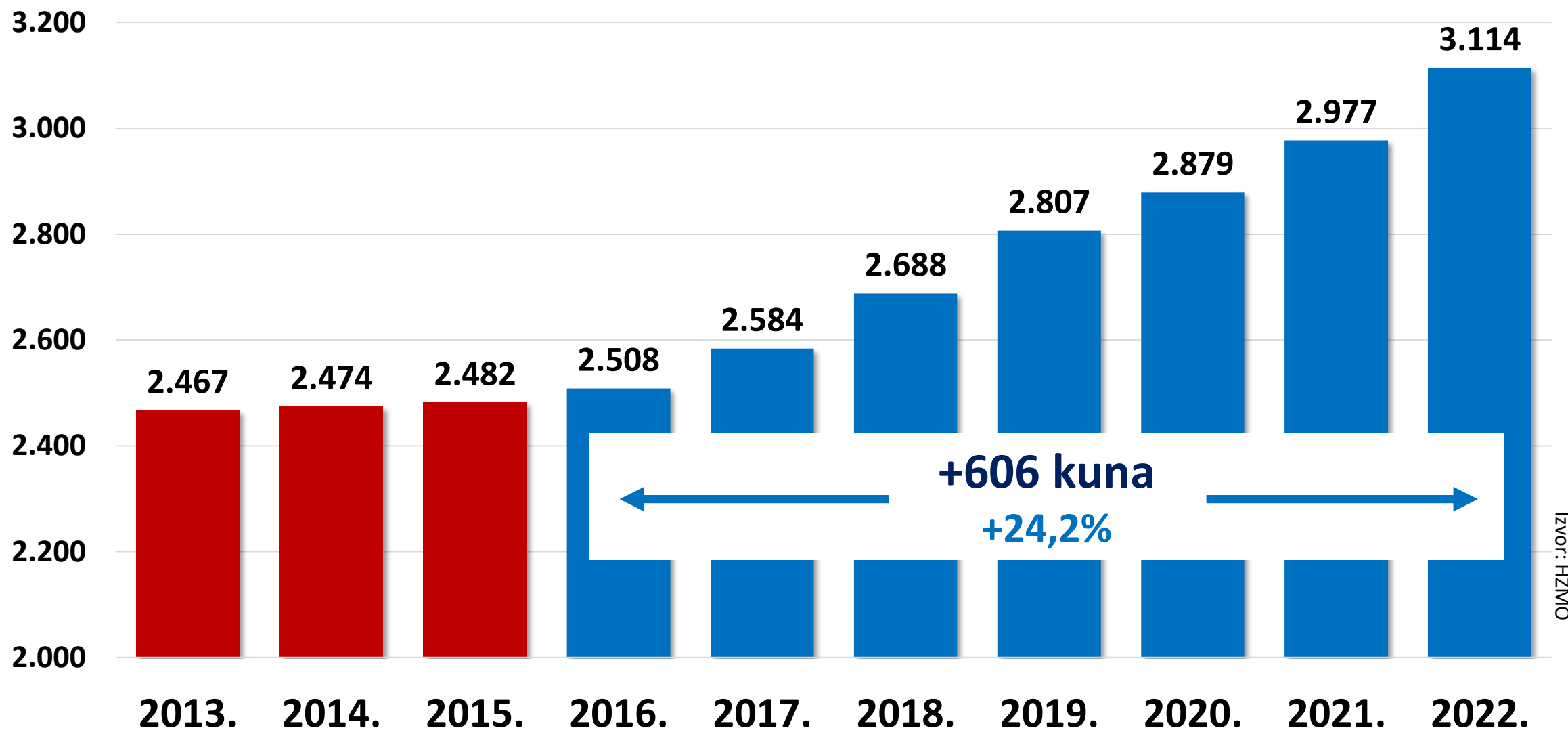
Od listopada 2016. do siječnja 2023., minimalna neto plaća porasla je za **229 € (+69%)**, s 331€ na 560€ (ne uzimajući u obzir porez i prirez iznad 4000 kn / 531€).

Usporedbe radi, od 2008. do 2016. minimalna neto plaća porasla je za svega **40€ (13,4%)**.

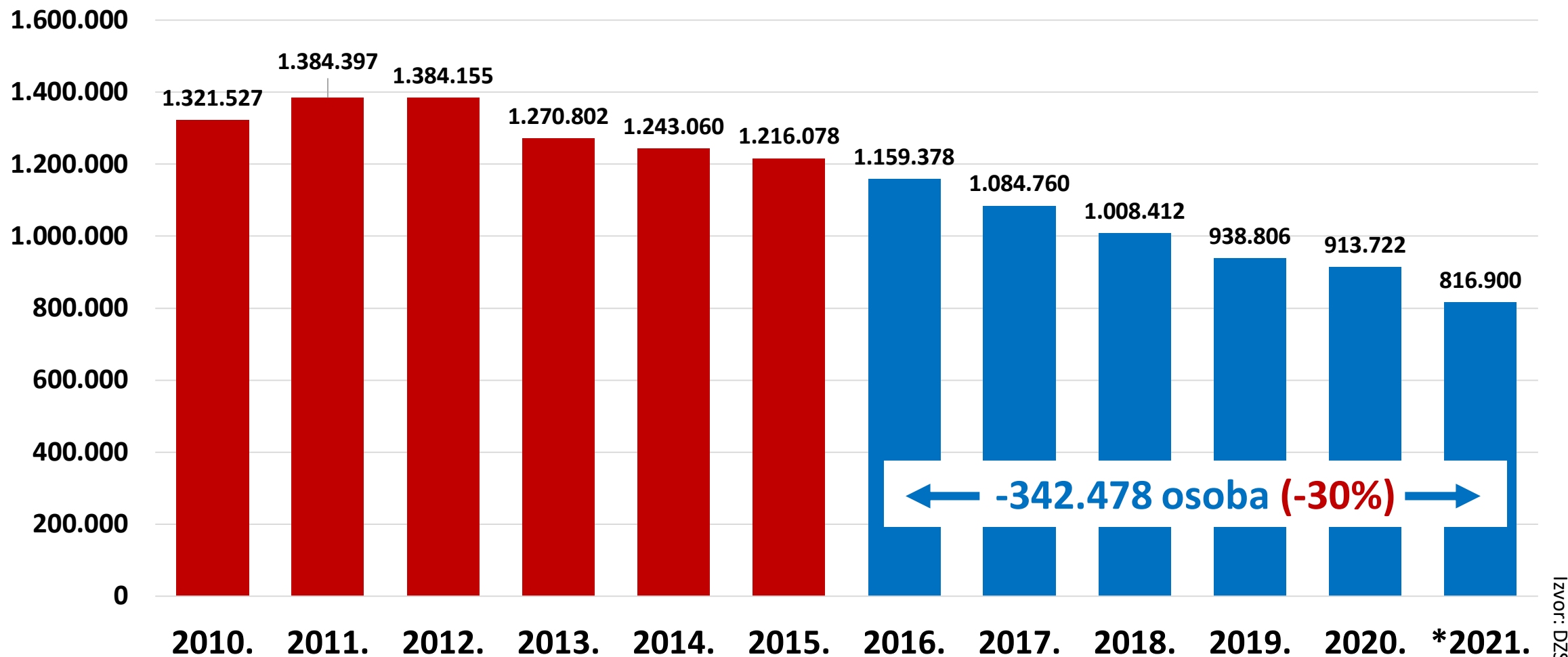
Izvor: Vlada, HZZ

Prosječna neto mirovina

(u kunama, 2013-2022., prema Zakonu o mirovinskom osiguranju, bez međ. ugovora)

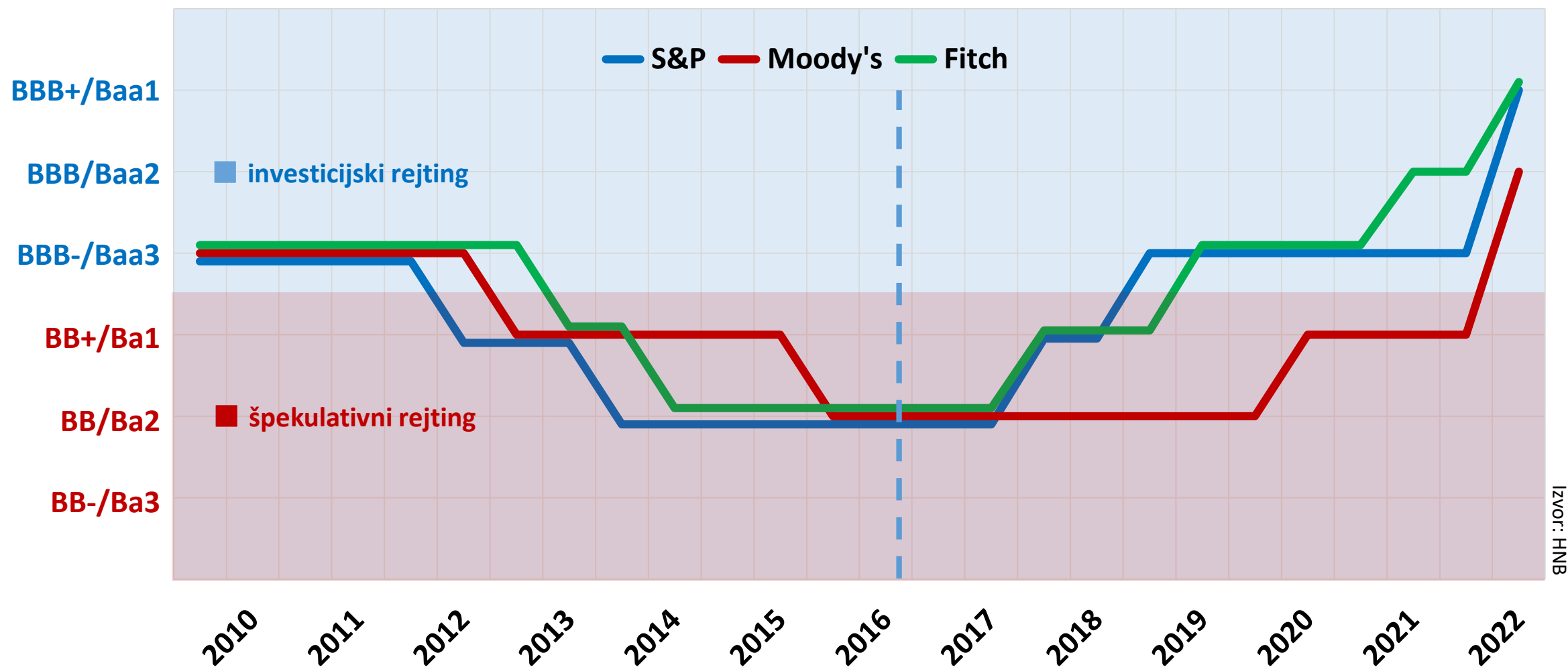
Osobe u riziku od siromaštva ili socijalne isključenosti

*U 2021. godini došlo je do promjene u načinu izračuna pokazatelja Osobe u riziku od siromaštva ili socijalne isključenosti te same definicije pokazatelja.

Kreditni rejting Hrvatske

(2010.-2022.)

Hrvatska u samoj europskoj jezgri

Europska unija

Eurozona

Schengen

NATO

